

Kursplan för:

Svenska språket AV, Kognitiv semantik, 7,5 hp

Swedish Language MA, Cognitive Semantics, 7,5 credits

Allmänna data om kursen

Kurskod	SV015A
Ämne/huvudområde	Svenska språket
Nivå	Avancerad
Inriktning (namn)	Kognitiv semantik
Högskolepoäng	7.5
Fördjupning vs. Examen	A1N , Kursen ligger på avancerad nivå och har endast kurs(er) på grundnivå som förkunskapskrav.
Utbildningsområde	Humaniora 100%
Ansvarig institution	Humaniora och samhällsvetenskap
Fastställd	2017-11-06
Senast reviderad	2021-03-22
Giltig fr.o.m	2021-08-15

Syfte

Kursen syftar till att fördjupa studentens kunskaper inom lexikal semantik och utveckla studentens förmåga att med hjälp av den kognitiva semantikens metoder kritiskt diskutera och självständigt analysera olika språkliga fenomen.

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för grundläggande antaganden inom den kognitiva semantiken och diskutera dem i relation till varandra och till grunderna i andra semantiska teorier
- kunna redogöra för de teoretiska aspekterna av språklig kategorisering, polysemi, metafor, metonymi och semantisk förändring
- kunna redogöra för vilken roll generella kognitiva processer spelar för semantisk variation och förändring

Färdighet och förmåga

- kunna tillämpa kognitiva semantikens modeller för att självständigt analysera valda språkliga fenomen i svenska språket .

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt diskutera forskningslitteratur och resultat inom ämnesområdet kognitiv semantik med svenskspråkig empiri
- kunna inta ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till vetenskapliga traditioner inom den semantiska forskningen

Innehåll

Kursen ger ett fördjupat perspektiv på språklig betydelse ur ett kognitivt lingvistiskt perspektiv. Kursen behandlar grunderna i kognitiv semantik och problematiserar dess ställning bland andra semantiska teorier. Den ger insikter i centrala ämnesområden inom kognitiv semantik som bl. a. prototypteori, kategorisering, konceptualisering, formning, föreställningsscheman. Fokus ligger på semantisk förändring och därmed förbundna fenomen såsom betydelsevariation, metonymi, metafor, polysemi, semantisk motivation, lexikalisering och grammatikalisering. Studenten ges möjlighet att med hjälp av den kognitiva semantikens metoder självständigt utföra en mindre semantisk studie.

Behörighet

För tillträde till kursen krävs avlagd kandidatexamen med 90 hp, GR (A, B, C) i huvudområdet svenska språket eller avlagd kandidatexamen med 60 p (A, B, C) i huvudämnet svenska språket.

Urvalsregler

Urval sker i enlighet med Högskoleförordningen och den lokala antagningsordningen.

Undervisning

Föreläsningar, gruppövningar och seminarier.

Examination

M100: Examination, 7,5 hp

Betygsskala: 7-gradig betygsskala. A-F o Fx.

Kursen examineras genom två skriftliga uppgifter varav den ena är en kritisk litteraturöversikt över valda delar av forskningsfältet kognitiv semantik och den andra består av en analysuppgift i form av en korpusstudie som redovisas på ett examinerande seminarium.

Studering har rätt till ordinarie provtillfälle i anslutning till kurs samt två ytterligare prov inom loppet av ett år. Dessa tre provtillfällen skall grundas på samma kurslitteratur. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Den som godkänts i prov får ej genomgå förnyad prövning för högre betyg.

Länk till ämnesspecifika betygskriterier: www.miun.se/betygskriterier

Begränsning av examination

Studenter antagna till tidigare version av kursen har rätt att examinera 3 gånger inom loppet av 1 år enligt den kursplanen. Därefter överförs studenterna till denna kursplan.

Betygsskala

På kursen ges något av betygen A, B, C, D, E, Fx och F. A - E är Godkänt, Fx och F är underkänt.

Övrig information

Alternativt kan kursen, efter godkännande av examinator, läsas i ett annat magisterämne vid institutionen eller vid annat lärosäte i eller utanför Sverige.

Kursen ingår i Magisterutbildning med inriktning mot svenska språket, 60 hp.

Litteratur

Obligatorisk litteratur

Författare: Ekberg, Lena
Artikeltitel: "Grundbetydelse och förändringsprinciper hos relationella lexem. Exemplet följa". I: Tre uppsatser om semantisk förändring hos relationella lexem.
Tidskrift: Småskrifter från Institutionen för nordiska språk i Lund, Institutionen för nordiska språk.
År/Volym/nr/sidor: 2004, Nordlund, vol. 24, sid. 1-24.

Författare/red: Ekberg, Lena
Titel: Verbet ta i metaforisk och grammatikaliserad användning. I: Språk och stil 3
Upplaga: 1993
Kommentar: S. 105–139.

Författare: Evans, Vyvyan
Artikeltitel: Cognitive linguistics
Tidskrift: Wiley Interdisciplinary Reviews!KOLON! Cognitive Science
År/Volym/nr/sidor: March 2012, Vol.3(2), S: 129–141.
Kommentar: (Elektronisk resurs)

Författare/red: Semino, Elena
Titel: The Cancer Card: Metaphor, Intimacy, and Humor in Online Interactions about the Experience of Cancer. I: Beate Hampe (red.) Metaphor Embodied. Cognition and Discourse
Upplaga: 2017
Förlag: Cambridge University Press
Kommentar: S.181–199.

Författare/red: Svanlund, Jan
Titel: Lexikalisering. I: Språk och stil 12
Upplaga: 2002
Kommentar: S. 7–45.

Författare/red: Vogel, Anna
Titel: Språket, kroppen och tankarna
Upplaga: 2011
Förlag: Lund, Studentlitteratur

Referenslitteratur

Författare/red: Evans, Vyvyan & Green, Melanie
Titel: Cognitive linguistics. An Introduction
Upplaga: 2006
Förlag: Edinburgh University Press
Kommentar: Läses enligt anvisningar

Författare/red: Geeraerts, Dirk
Titel: Cognitive Linguistics. Basic readings
Upplaga: 2006
Förlag: Mounton de Gruyter
Kommentar: Läses enligt anvisningar.

Två av följande avhandlingar läses!KOLON!

Bergström, Annika (2010): Temperatur i språk och tanke. En jämförande semantisk studie av svenska temperaturadjektiv. Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning 37. Göteborg: Göteborgs universitet.

Boström Per (2018): "Det här är ju dött tåg liksom..." En studie av metaforer för ROMANTISK KÄRLEK i talad svenska. Studier i Nordsvenska, 27. Institutionen för språkstudier, Umeå universitet.

Edlund, Ann-Catrine. (2000). Sälen och Jägaren. De bottniska jägarnas begreppssystem för säl ur ett kognitivt perspektiv. Umeå!KOLON! Umeå universitet

Golden, Anne (2005)!KOLON! Å gripe poenget. Forståelse av metaforiske uttrykk fra lærebøker i samfunnskunnskap hos minoritetslever i ungdomsskolen. Oslo!KOLON! Institutt for lingvistiske og nordiske studier (ILN), Oslo universitet.

Norén, Kerstin (1996): Svenska partikelverbens semantik. (Nordistica Gothoburgensia 17. Acta Universitatis Gothoburgensis.) Göteborg.

Strzelecka, Elzbieta (2003): Svenska partikelverb med in, ut, upp och ner. En semantisk studie ur kognitivt perspektiv. Uppsala: Institutionen för nordiska språk.

Svanlund, Jan (2001): Metaforen som konvention. Graden av bildlighet i svenskans vikt- och tyngdmetaforer. (Acta Universitatis Stockholmiensis 23.) Stockholm.

Vogel, Anna (2004): Swedish Dimensional Adjectives. Stockholm!KOLON!
 Almqvist &
 Wiksell International.

Dessutom tillkommer ca 150 sidor vetenskaplig litteratur enligt överenskommelse med läraren.